

Столична община

София 1000 ул. "Московска" 33, телефонен номератор 9377xxx, факс 9810653, www.sofia.bg

СТАНОВИЩА ОТ ЗАСЕДАНИЕ НА ЕКСПЕРТНО-ХУДОЖЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ, НАЗНАЧЕН СЪС ЗАПОВЕД СОА20-РД91-38/13.02.2020 Г. НА КМЕТА НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА, ОТНОСНО ПОСТЪПИЛИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПАМЕТНИЦИ И ПАМЕТНИ ПЛОЧИ ОТ ЗАСЕДАНИЕ, ПРОВЕДЕНО НА 12 МАРТ 2020Г.

1. Писмо с рег.№ СОА19-ГР94-2668

Относно: Скулптурен парк София "Преки пътеки"

Вносител: г-н Иван Русев - Фондация "Арт център "Илинденци"

СТАНОВИЩЕ:

ЕХС дава положително становище за реализацията на проекта. Същевременно препоръчва да бъде изготвена цялостна концепция за всички етапи на проекта за парковото пространство, като бъде спазена първоначалната идея, заложена в първия етап от проекта „Скулптурен парк София "Преки пътеки" - мащаби, пластика, материали и др., за да бъде избегнат дискурса при изпълнението на следващите етапи на проекта в останалите зони на парковото пространство.

Това становище е подписано от проф. Александър Кьосев с особено мнение.

2. Писмо с рег. № СОА18-НЦ62-62

Относно: Проект на бюст-паметник на Макгахан

Вносител: г-н Михаил Томов - управител на фондация „Ние, българите по света”

СТАНОВИЩЕ:

ЕХС се запозна с представените документи и установи, че е предвидено на паметника да има две плочи, но в документацията няма представен проект на цитираните плочи - текст, размери, шрифт.

Необходимо е, вносителите да предоставят за допълнително разглеждане от ЕХС визуализирани проекти на плочите, текст, шрифт - българска кирилица, размери, др. информация.

3. Писмо с рег.№ СОА19-ГР94-5140

Относно: Предложение от инициативен комитет за поставяне на мемориална плоча на фасадата на дома, в който е живял проф. Константин Кацаров

Вносител: проф. д.ик.н Венелин Цачевски

СТАНОВИЩЕ:

ЕХС дава положително становище за реализацията на проекта. Счита, че същия изпълнява критериите, посочени в чл.16, ал.2 от Наредбата за именуване и преименуване на общински обекти, поставяне, преместване и премахване на паметници и художествени елементи на територията на Столична община.

Същевременно препоръчва на вносителите следното:

1. Използваният шрифт за текста на плочата да е българска кирилица, не модифициран такъв;
2. Текстът да бъде променен на: "Тук живя....";
3. Да бъде поправена грешката в думата "университет" - изписана е "унивеситет";
3. Ако е възможно от техническа гледна точка, плочата да не бъде монтирана над съществуващото ел. табло, а от другата страна.

4. Писмо с рег.№СОА19-НЦ62-872

Относно: Монументална скулптура на Свети Иван Рилски в Докторската градина - София

Вносител: инж. Христина Бързанова - председател на НК „Свети Иван Рилски”

СТАНОВИЩЕ:

По отношение на реализацията на този проект, ЕХС потвърждава предходното си становище от заседание, проведено на 17.05.2018г., а именно: „Не подкрепя предложението”.

Съветът счита, че няма място за допълнителна художествена намеса чрез скулптури в Докторската градина. Следва да се има предвид, че паркът получава названието си по името на намиращия се в него Докторски паметник, изграден в памет на загиналите медицински работници в Руско-турската освободителна война от 1877-1878 г.

Препоръчва на вносителите да предложат друго място за реализацията на проекта.

5. Писмо с рег.№ СОА18-ВК66-2855

Относно: Поставяне на мемориал - гранитна морена на Сергей Антонов

Вносител: г-н Симеон Симеонов - председател на Отечествения съюз

СТАНОВИЩЕ:

ЕХС потвърждава становището си от заседание, проведено на 18.02.2016г., а именно: „Експертно-художественият съвет препоръчва на проектантите на мемориалния обект да преосмислят мащаба, цвета на материала и композиционното оформление на образа и текстовете, за да не се налага усещането за лобно място или за надгробна плоча.”

6. Писмо с рег.№СОА19-НЦ62-534

Относно: Поставяне на паметник на децата - жертви на режима 1923-1944г.

Вносител: Анжел Вагенщайн - Инициативен комитет "Паметник на децата, жертви на фашизма".

СТАНОВИЩЕ:

ЕХС отново разгледа предоставените от вносителя документи и потвърждава становището си от заседание, проведено на 18.06.2019г., а именно:

1. Идеята да бъде почетена паметта на деца, загинали поради действия на възрастни заслужава внимание, но същевременно следва да се отбележи, че избраният от

инициаторите времеви обхват (1923г.-1944г.) е твърде кратък и изключва други исторически моменти. Така се поставя акцент само върху определен исторически период.

2. В мотивите съществува още една противоречива формулировка - първоначалната идея е била паметникът да бъде поставен срещу Паметника на жертвите на комунизма.

Във връзка с гореизложеното, ЕХС счита, че трудно може да се приеме твърдението на авторите на идеята, че: „Инициативата не е политическа и носи национален характер”.

Същевременно следва да се отбележи, че приложените от вносителя документи, в т.ч. визуализации са с лошо качество и не дават възможност на членовете на Съвета да се запознаят с проекта на паметник.

за Експертно- художествения съвет:

Председател: проф. Георги Янков .....(п) .....

Членове:

1.Аделина Филева .....(п) .....

2. проф. д-р Евгения Калинова .....(п) .....

3. проф. Александър Кьосев ..... (п) ..... (по т.1 - писмо с рег.№ СОА19-ГР94-2668 - с особено мнение)

4.Димитър Стоянович ..... (п) .....

5. урб. Полина Стефанова. ....(п) .....

6.д-р Илия Мечков .....(п) .....

Изготвил:

А. Иванов - гл.експерт